Paul Csavdari

Anabaptiștii și urmașii lor

Rebotezătorii de ieri și de azi

Mulți creștini evanghelici de azi îi venerează pe Martin Luther, Huldrych Zwingli sau Jean Calvin ca pe „părinții" lor spirituali. Dar ce-ar fi dacă ți-aș spune că practica centrală a bisericilor lor – botezul adulților – nu vine de la acești reformatori, ci de la un grup pe care ei îl condamnau la moarte?

Anabaptiștii, numiți batjocoritor „rebotezători", au fost primii care au redescoperit botezul adulților, un adevăr biblic clar, bazat pe credința personală.

În timp ce reformatorii magisteriali se agățau de dogma catolică a botezului pruncilor, anabaptiștii au plătit cu viața pentru fidelitatea lor față de Scriptură. Orice biserică de azi care practică botezul adulților – baptiști, penticostali, adventiști, chiar Martorii lui Iehova – este, în acest sens, moștenitoarea anabaptiștilor, nu a Reformei lui Luther, Zwingli sau Calvin.

Hai să vedem faptele biblice și istorice și să demontăm paradoxul care îi face pe mulți creștini să-și revendice o moștenire greșită.

1. Premisa uitată: anabaptiștii, apărătorii adevărului biblic

Reforma din secolul al XVI-lea nu a fost un bloc uniform. Luther, Zwingli și Calvin – reformatorii „magisteriali" – au rămas ancorați în botezul pruncilor, o practică moștenită direct din catolicism, fără temei clar în Biblie. Dar un grup mai radical, anabaptiștii, a mers mai departe și a redescoperit botezul adulților, bazat pe credința conștientă, așa cum îl descrie Noul Testament. Numiti „rebotezători" de adversarii lor, anabaptiștii au fost primii care au insistat că botezul trebuie să fie un act voluntar, făcut de cei care înțeleg și mărturisesc credința în Isus Hristos.

Noul Testament e clar: botezul este pentru cei care cred. În Fapte 2:38, Petru spune: „Pocăiți-vă, și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos." În Marcu 16:16, Isus declară: „Cine va crede și se va boteza va fi mântuit." Toate exemplele de botez din Scriptură – de la cei 3000 din Fapte 2 la etiopianul din Fapte 8:36-38 – implică adulți care aleg conștient să fie botezați după ce au crezut. Botezul pruncilor? Nici urmă de așa ceva în Biblie. Cu toate astea, biserica catolică a impus această practică secole la rând, iar reformatorii magisteriali au păstrat-o, legând-o de controlul statului asupra religiei.

Totul a început în 1525, în Zürich, Elveția, când **Conrad Grebel, Felix Manzși Georg Blaurockau** organizat primul botez al adulților din epoca Reformei. Pe 21 ianuarie 1525, Grebel l-a botezat pe Blaurock, care apoi i-a botezat pe alții din grup, marcând nașterea mișcării anabaptiste. Lideri precum **Jakob Hutter** și **Menno Simon** au dus mai departe această practică, bazată pe Scriptură, nu pe tradiție. Pentru anabaptiști, botezul era un angajament personal, nu un ritual impus de stat. Dar această fidelitate față de Biblie i-a costat scump.

2. Reacția brutală a reformatorilor: apărarea unei dogme catolice

Dacă crezi că Luther, Zwingli sau Calvin erau campioni ai adevărului biblic, gândește-te din nou. Pentru ei, botezul pruncilor – o dogmă catolică fără bază scripturală – era fundamental, pentru că lega biserica de stat și asigura „ordinea publică". Rebotezarea adulților, bazată pe Biblie, era văzută ca o erezie și o amenințare la stabilitatea societății. Rezultatul? Anabaptiștii, care apărau un adevăr biblic, au fost vânați, torturați și uciși cu o cruzime care rivalizează cu Inchiziția catolică.

- **Felix Manz**, ucenicul lui Zwingli, a fost condamnat pentru că practica botezul adulților, un act clar susținut de Scriptură. În 1527, Zwingli însuși a aprobat înecarea lui Manz în râul Limmat din Zürich – o pedeapsă batjocoritoare, numită „al treilea botez". Omul care predica „sola scriptura" a trimis la moarte un fost elev pentru că a urmat Biblia, nu dogma catolică a botezului pruncilor.
- **Georg Blaurock** a fost biciuit public în Zürich și alungat din oraș pentru rebotezare. În 1529, a fost prins în Tirol și ars pe rug, doar pentru că a insistat pe botezul adulților, așa cum cere Noul Testament.
- **Martin Luther**, celebrul reformator, a fost la fel de necruțător. În timpul Răscoalei Țăranilor (1524-1525), asociată uneori cu anabaptiștii, Luther a scris în pamfletul „Împotriva bandelor de țărani" (1525): „Să-i măcelărească fără milă, ca pe niște câini turbați." Pentru Luther, rebotezarea era o crimă, chiar dacă era bazată pe Biblie.
- **Jean Calvin**, la Geneva, a susținut arderea pe rug a teologului **Michael Servet** în 1553, care, printre altele, contesta botezul pruncilor. Calvin scria că „ereticii" ca Servet sau anabaptiștii trebuie eliminați pentru a proteja puritatea credinței – o credință care păstra dogma catolică a botezului pruncilor.

E clar ca lumina zilei: reformatorii magisteriali nu doar că s-au opus adevărului biblic al botezului adulților, dar au apărat cu fanatism o dogmă catolică, condamnând la moarte pe oricine îndrăznea să urmeze Scriptura. Poți să fii de acord cu Luther pe SOLA SCRIPTURA sau cu Calvin pe predestinare – dar dacă practicai botezul adulților, erai bun de rug sau eșafod.

3. Continuitatea anabaptiștilor: o moștenire biblică

În ciuda persecuțiilor, anabaptiștii n-au dispărut. Ideile lor, ancorate în Scriptură, au supraviețuit și s-au transformat în comunități care există și astăzi. Din linia anabaptiștilor au apărut:

- **Frații elvețieni**, descendenți direcți ai lui Grebel și Manz, care au păstrat botezul adulților și separarea de stat, conform Bibliei.
- **Menoniții**, numiți după Menno Simons, un fost preot catolic convertit la anabaptism în 1536. Menoniții au continuat să practice botezul adulților, bazat pe credință, și au promovat pacifismul și comunitatea.
- **Hutteriții**, fondați de Jakob Hutter, care au trăit în comunități comune, împărțind bunurile, așa cum descriu Fapte 2:44-45.
- **Amishii**, o ramură a menoniților, separată în secolul al XVII-lea sub Jakob Ammann, care au păstrat botezul adulților și un stil de viață simplu.

Aceste grupuri au rămas fidele adevărului biblic al botezului adulților, refuzând dogma catolică a botezului pruncilor. Spre deosebire de neo-protestanții moderni, menoniții, hutteriții și amishii știu exact cine sunt „părinții" lor spirituali: cei care au urmat Scriptura, nu cei care i-au persecutat pentru asta.

4. Apariția neo-protestanților: moștenitori ai adevărului biblic

Secole mai târziu, în Anglia, America și în alte părți ale lumii, au apărut numeroase mișcări creștine care au adoptat botezul adulților, exact ca anabaptiștii. Aceste grupuri, deși diverse ca doctrine, împărtășesc o practică biblică moștenită de la anabaptiști, făcându-le, în acest sens, „urmașii" lor:

- **Baptiștii**, care au apărut în Anglia la începutul secolului al XVII-lea. John Smyth, unul dintre fondatorii baptiștilor, a fost influențat direct de menoniți, anabaptiști olandezi refugiați în Anglia. În 1609, Smyth și congregația sa au practicat botezul adulților, reluând tradiția biblică a anabaptiștilor.
- **Penticostalii**, o mișcare din secolul al XX-lea, care pun accent pe experiența spirituală, dar păstrează botezul adulților ca normă (ex. Adunările lui Dumnezeu, Biserica lui Dumnezeu).
- **Adventiștii** de Ziua a Șaptea, fondați în secolul al XIX-lea, care practică botezul adulților ca un act de credință conștientă, conform Scripturii.
- **Martorii** lui Iehova, care, deși au o teologie distinctă și apar mai târziu (secolul al XIX-lea), practică botezul adulților, reluând astfel, chiar dacă indirect, moștenirea biblică a anabaptiștilor.

- Bisericile lui Hristos(**Churches of Christ**), o mișcare restaurazionistă din SUA, care insistă pe botezul prin imersiune al adulților, considerându-l esențial pentru mântuire (Fapte 2:38).
- **Creștinii după Evanghelie**, comuni în țări ca România, care practică botezul adulților ca act de credință personală.
- Frații din Plymouth (**Plymouth Brethren**), care practică botezul adulților, accentuând decizia personală a credinciosului.
- **Mormonii** (Biserica lui Isus Hristos a Sfinților din Zilele din Urmă), care practică botezul adulților (de la 8 ani în sus), deși teologia lor diferă semnificativ.
- **Bisericile carismatice** independente, multe dintre ele adoptând botezul adulților ca practică standard.
- **Creștinii evanghelici liberi,** în special în Europa și America, care practică botezul adulților în comunități autonome.
- **Bisericile apostolice** noi și alte mișcări restaurazioniste, care urmează modelul biblic al botezului adulților.

Toate aceste grupuri, indiferent de alte doctrine, împărtășesc botezul adulților – un adevăr biblic, nu o dogmă catolică. Dar aici începe paradoxul: multe din aceste mișcări, mai ales baptiștii, penticostalii sau creștinii după Evanghelie, se revendică de la Reforma lui Luther, Zwingli sau Calvin, adică cei care au varsat sânge nevinovat pentru a impune dogma botezului pruncilor.

5. Paradoxul și ironia: o moștenire greșit revendicată

Să spunem lucrurilor pe nume: dacă ești baptist, penticostal sau adventist și practici botezul adulților, ești de partea adevărului biblic, moștenit de la anabaptiști, nu de la reformatorii magisteriali, care s-au opus Scripturii în acest punct. Dar ce fac multe biserici evanghelice astăzi? Îi laudă pe Luther, Zwingli sau Calvin ca pe „părinții" Reformei, ignorând că aceștia i-ar fi trimis pe rug pentru că au urmat Biblia.

- Imaginează-ți un baptist modern care citează din „Instituțiile" lui Calvin. Calvin l-ar fi arestat și condamnat pentru că a practicat botezul adulților, un act biblic pe care el îl considera erezie.
- Gândește-te la un penticostal care admiră curajul lui Luther. Luther, care cerea „măcelărirea" anabaptiștilor, ar fi văzut botezul adulților ca o crimă demnă de eșafod.
- Chiar și Martorii lui Iehova, deși nu se revendică de la Reformă, ar fi fost condamnați de reformatori pentru simplul fapt că practică botezul adulților, un adevăr biblic.

Această contradicție istorică e șocantă. Neo-protestanții de azi, prin botezul adulților, sunt moștenitorii anabaptiștilor – cei care au apărat Scriptura cu prețul vieții. Dar în predicile și cărțile lor, ei se numesc „urmași ai Reformei" și celebrează reformatori care i-ar fi ucis fără ezitare. Menoniții, amishii și hutteriții, în schimb, știu exact cine sunt: descendenți ai celor care au urmat Biblia, nu ai celor care i-au ars pe rug pentru asta.

6. Cum privesc „protestanții istorici" situația

Bisericile protestante „istorice" – luteranii, calviniștii (reformații) și urmașii lui Zwingli – privesc neo-protestanții cu o ironie amară. În dialogurile ecumenice, îi numesc „frați separați", dar le spun clar: „Voi practicați ce noi am condamnat ca erezie. Nu sunteți urmașii noștri." Câteva exemple:

- În 2004, Biserica Luterană din Germania a emis o declarație în care și-a cerut scuze pentru persecuțiile împotriva anabaptiștilor din secolul al XVI-lea. Gestul a recunoscut că anabaptiștii, nu luteranii, erau de partea adevărului biblic în chestiunea botezului.
- Bisericile reformate (calviniste) admit că botezul adulților practicat de neo-protestanți este o moștenire anabaptistă, nu una care vine de la Calvin, care apăra dogma catolică a botezului pruncilor.

Pe scurt, protestanții „istorici" știu că neo-protestanții care practică botezul adulților sunt, în acest sens, copiii anabaptiștilor, nu ai lor. Dar neo-protestanții continuă să se agațe de o identitate „reformată" care nu le aparține.

7. Concluzie: adevărul biblic și istoric trebuie recunoscut

Hai să fim sinceri: botezul adulților, așa cum e descris în Biblie, vine de la anabaptiști, nu de la Luther, Zwingli sau Calvin. Orice grup care practică rebotezarea – baptiști, penticostali, adventiști, chiar Martorii lui Iehova – este, în acest sens, moștenitorul anabaptiștilor, cei care au apărat Scriptura împotriva unei dogme catolice. Nu contează ce alte credințe au, nu contează dacă sunt trinitarieni sau nu.

Singurul lucru care contează este că practică botezul adulților, un adevăr biblic pentru care anabaptiștii au fost uciși. Identificarea neo-protestanților ca „urmași ai Reformei" este o minciună istorică. Reforma magisterială a apărat botezul pruncilor, o dogmă catolică fără temei scriptural, și i-a condamnat la moarte pe cei care urmau Biblia. E timpul să recunoaștem adevărul: dacă practici botezul adulților, ești copilul anabaptiștilor, al celor care au murit pentru Scriptură, nu al reformatorilor care i-au persecutat.